

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 191

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

datum: 17 november 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Sensibilisering rond energieverbruik - Energieweerbericht

Sinds maandag 31 oktober wordt in Nederland elke week online een nieuw energieweerbericht gedeeld. Daarmee krijgen kijkers informatie en tips om hun energieverbruik te verlagen of op een slim moment te verbruiken. Met dit initiatief hoopt de Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie (NVDE) het gasverbruik een paar procenten te doen dalen. Als men op een slim moment elektriciteit verbruikt, hoeft men namelijk minder gascentrales in te zetten om elektriciteit te produceren. Ook in Zuid-Afrika en andere landen doet men dit al.

Het weer bepaalt uiteraard de beschikbaarheid van duurzame energie. Als het hevig waait en de zon schijnt, is er meer groene energie beschikbaar en kan het interessanter zijn om de was te draaien of de elektrische wagen op te laden. Op een bewolkte dag wanneer het eerder windstil is, is dat minder interessant.

In Frankrijk bestaat dit initiatief al sinds 2020 en daar kan men per uur zien of het al dan niet interessant is om energie te verbruiken. Het gebruik van een 'energiekaart' wijst er op de regionale weersverschillen. Zo verschilt het advies voor zij die in Lille wonen van zij die in Nice wonen. Vlaanderen lanceerde in 2018 de stroomvoorspeller om in te schatten hoeveel groene stroom zon en wind voor ons produceren en hoeveel we kunnen verwachten in de nabije toekomst. De vertaling naar concreet energieverbruik zit daarin echter nog niet verwerkt.

1. Hoe staat de minister tegenover een soortgelijk initiatief in Vlaanderen?
2. Is de minister momenteel in overleg met netbeheerders in Vlaanderen om het energieverbruik slimmer aan te pakken en te verlagen?
 - a) Zo ja, wat zijn de eerste conclusies?
 - b) Kunnen we binnenkort initiatieven verwachten? Wanneer?
 - c) Zo niet, waarom niet?
3. Het model van dag- en nachttarief is verouderd. Energieverbruik kent namelijk méér dal- en piekmomenten.

Is de minister van plan dit ter sprake te brengen en samen met de netbeheerders nieuwe modellen uit te tekenen?
4. Is het, door het gebruik van steeds meer duurzame energie, niet voordeliger om contracten af te sluiten op uurbasis?

5. Zal de minister bij VRT, VTM en andere zenders aandringen om online en via het weernieuws dit item mee te nemen?

ANTWOORD

op vraag nr. 191 van 17 november 2022

van **MERCEDES VAN VOLCEM**

1. Ik sta in principe achter elk initiatief dat onze energietransitie kan versnellen. Aan het Franse initiatief zou ik Vlaanderen echter niet spiegelen, omdat de insteek daar heel specifiek is: het energieweerbericht, de app en sms-dienst zijn erop gericht om tijdig alarm te slaan als de bevoorradingszekerheid in het gedrang komt.
Het Nederlandse initiatief lijkt op zich zeer waardevol. Maar laten we het nog wat tijd geven om het goed te kunnen beoordelen. Het Nederlands energieweerbericht kreeg bij de lancering veel pers aandacht, ook in Vlaanderen. De eerste aflevering van 31 oktober haalde een veelbelovende 65.000 views op het YouTube-kanaal waar het uitgezonden wordt, voor aflevering 2 lijkt de teller onder de 4000 kijkers te blijven, voor aflevering 3 onder de 2000 en aflevering 4 van 21 november rond de 1200 (op een populatie van 17,5 miljoen inwoners). Als we datzelfde verloop in Vlaanderen mogen verwachten, lijkt het mij beter om op alternatieven in te zetten.
2. In overleg met alle belanghebbenden, waaronder de netbeheerders, is overleg gepleegd om het energieverbruik slimmer aan te pakken. Dit heeft geresulteerd in het Flexibiliteitsplan 2025 met 20 concrete acties om het elektriciteitsverbruik slimmer en flexibeler te maken. Een slim en flexibel energiesysteem verlaagt de kost en de CO₂-uitstoot van het hele energiesysteem, en dus ook de energiefactuur van de consument, door investeringen te beperken in noodzakelijke productiecapaciteit zoals bijkomende gascentrales en het elektriciteitsnetwerk dat moet worden gebouwd om aan de piekvraag te voldoen. In het Flexibiliteitsplan 2025 is een specifieke actie rond communicatie en sensibilisering voorzien. In dat kader onderzoekt het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap op mijn vraag in welk mate de stroomvoorspeller sensibiliserend kan ingezet worden met aandacht voor flexibiliteit voor het net.
3. Tariefbeslissingen zijn een exclusieve bevoegdheid van de regulator. Het model van dag- en nachttarief is inderdaad verouderd. In 2023 verdwijnt dan ook het onderscheid tussen dag- en nachttarief bij de netbeheerders volledig. Er wordt voor de netkosten niet langer een korting toegepast voor het nachtverbruik. Daarnaast worden de netkosten vanaf 1 januari 2023 grotendeels aangerekend via een capaciteitstarief (kW). Enige uitzondering is het uitsluitend nachttarief dat via een aparte meter wordt gemeten: de korting op netkosten bij het uitsluitend nachttarief wordt stapsgewijs tot 2028 afgebouwd, met 10 procentpunten per jaar. De meters behouden echter wel hun dag- en nachttelwerk, dus het staat een leverancier nog altijd vrij om in zijn commerciële prijszetting een onderscheid te maken tussen dag en nacht/weekend.
4. Voor sommige doelgroepen kan het inderdaad voordeliger zijn om een dynamisch prijscontract af te sluiten met een energieprijs die per uur varieert. Dit geldt in het bijzonder voor afnemers die er in slagen hun verbruik te verschuiven naar de goedkoopste momenten. Het VEKA liet hierover onderzoek verrichten dat te consulteren is via <https://www.vlaanderen.be/veka/studies/studies-groene-energie-en-wkk>.
5. Het lijkt, op basis van de antwoorden in vraag 1 en 2, voorbarig om de sensibilisering via het weernieuws te voorzien.